

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 3 frt — kr.
Félévre . . . 1 > 50 >
Negyedévre . . . 75 >
Egyes szám ára 6 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(Népies kiadás.)

Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratok vissza nem adat-
nak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek
föl.

Megjelen vasárnaponként.

Mire fáj a Bánffy foga?

Pécs, 1896. december hó 11

Dárday Sándor miniszteri tanácsos — a félhivatalos Orsz. Ért. értesülése szerint — e hónap 12-én, szombaton este a jogász-egyesület gyűlésén érdekesnek és következményeiben nagyfontosságúnak ígérkező felolvasást fog tartani az alapok és alapítványok körül gyakorlandó állami felügyeletről. A félhivatalos ujság még hozzáteszi, hogy ezt a kérdést a kormány az egyházpolitikai törvények következtében napirendre tűzte.

Hogy ez a felolvasás miért ígérkezik „következményeiben nagyfontosságúnak”, azt megmagyarázza a „Magyar Hirlap” tudósítója, akinek értesülése szerint Bánffy báró megbizta Dárday miniszteri tanácsost, hogy az egyházi alapok és alapítványok körül gyakorlandó felügyeletről munkálattal készítsen, a melyben József császárnak az egyházi javak állami birtokba vételéről szóló pátensével foglalkozzék s amely a papi javak állami birtokba vételéről szóló esetleges törvényjavaslatnak alapját képezze.

A felolvasásnak tehát az lesz a feladata, hogy a közvéleményt a szekularizáció eszméjével megismertesse s annak propagandát csináljon.

Lám, lám! mire lyukad ki a nagy liberalizmus. Az állam és egyház jogkörei szigoruan elhatárolandók egymástól, hogy egyik a másikatól függetlenül teljesítse feladatát a saját hatáskörében; — de a pénz és a birtok világi dolgok, tehát ide vele, mi majd elmanipuláljuk, ti pedig papok prédikáljatok és ne bibelődjétek világi gazdálkodással, azt mi jobban értjük.

De hát mondják meg nekünk, hogyan egyeztethető össze a modern állam felekezetenélküliségével, az állami és egyházi jogkörök teljes elkülönítésével az, hogy az állam valamely felekezetenek egyházi célokra rendelt javait egyszerűen a saját birtokába vegye, annak jövedelmeiről önkényüleg rendelkezék s ennek fejében ő vegye magára az illető felekezet egyházi költségeinek fedezését?

Hogy itt tisztán a katolikus egyházi javak és alapítványok elvételéről van szó, az kétségtelen abból, hogy a többi vallásfelekezetek, a görög keleti és mindkét evangélikus egyház javainak birtoklása, kezelése, a velők való rendelkezés joga az illető egyházak önkormányzatának törvényileg biztosítva van, s ugyanily módon van szabályozva az államnak ezekre vonatkozó főfelügyeleti joga is, ott tehát az állami felügyelet újabb szabályozásának sem szüksége, sem helye nincs.

Addig, míg Magyarországon a kato-

likus vallás államvallás s az ország katolikus állam volt, nagyon helyén való volt, hogy a kath. egyházi vagyont az állam rendelkezése alatt állott, a mennyiben a főpapi javadalmak adományozása s a válásalapítványok kezelése tisztán az állam jogkörébe tartozott, de a mióta az állam és egyház különváltak s az állam felekezetenélküli, a vallásfelekezetek pedig egyenjogúak, a dolog természeténél fogva megszűnt az államnak minden előjoga, amely őt korábban a kath. egyház, mint államvallás belügyei körül megillette. Ezek a jogok most visszazártak a felekezetre és éppen ugy gyakorlandók, mint a hogyan azokat a többi vele egyenjogu felekezet gyakorolja: a felekezet autonom testületei által.

Igen, de a felekezetenélküli állam nem akarja kibocsátani kezéből azt az óriási hatalmat és befolyást, a melyet a gazdag kath. egyházi javak és válásalapítványok fölött való rendelkezési jog révén eddig élvezett s mivel a katolikus autonomia létesítése elől a fentjelzett okokból már nem sokáig térhet ki, azon iparkodik, hogy még ennek az autonomiának létesítése előtt a katolikus egyházi javakat a maga körme közé kaparithassa s minden autonomia dacára is ő osztogathassa továbbra is az egyházi beneficiumokat s azokkal járó jövedelmeket. Az egyházi javaknak állami

„Pécsi Figyelő” tárcája

Fáj a szívem.

Fáj a szívem, ha nehezteltek rám:
Apám, anyám, vagy édes kis hugám:
Sir a szívem, ha bánatos arcod
S a testedben duló ádáz harcok
Véresre tépnek drága szép hazám . . .
De mig a szívem fáj, ha nehezteltek rám
S csak a lelkeim sir érted drága szép hazám,
A presszimista lélek sápad arcomon,
Mert szívemben hordozlak: világ fájdalom!

Átok.

Átok, átok, rettenetes átok
Átkot mondok ti reátok lényok.
Verjen meg az a hatalmas Isten,
A hogyan ti vertetek meg engem:
Legyen virágos kert a szívetek, —
Benne a virágok a legények, —
Mindenik virág világot érjen
— Hogy száz világ omoljon reátok —
Mikor e virágokat letépem.

Abdakadabra.

Két vendéglő.

— Daudet Alfonz. —

Nimesből visszatérve történt egy szép júliusi nap délutánján. A hőség szinte elviselhetetlen volt.

A fehér, piros, napsütött ut olajbokrok és tölgyfák közé kanyargott s fönt a nap, amely mintha halavány ezüstből volna, elfoglalta az egész mennyboltozatot.

Már vagy két óráig haladtam pusztahelyeken át, amint egyszerre az ut porából néhány fehér házikó bontakozott ki szemeim előtt. Ez az ugynevezett Szt.-Vince állomás volt. Öt-hat házikó, hosszú, vörösfedelű pajták, itató vályuk, melyek körül apró narancsfák s a kis telep végén két nagy vendéglő, egymással szemben az ut két felén.

Valami különös volt abban, hogy az a két vendéglő oly közel volt egymáshoz.

Az egyik oldalon új, nagy épület, tele élettél és mozgalommal, sarkig kinyitott ajtókkal, a bejárat előtt utazó postakocsival, a melyből az izzadt lovakat éppen akkor fogták ki.

A másik vendéglő ellenben egészen nesztelen és olyan volt, hogy én csupa részvéttől elhatároltam, ebbe megyek be valamicskét enni.

Belépve, egy hosszú, üres és sötét terembe értem, amely még sötétebbnek és üresebbnek látszott az élénk megvilágítástól, amely három nagy, függöny nélkül való ablakon áradt be.

A terem másik végén egy nő állt és figyelmesen nézett ki az ablakon. Kétszer is meg kellett szólítanom.

— Hej vendéglősné!

A nő lassan megfordul s én a szegény

paraszt nő ráncos, fekete, földszini arcát látam meg, amely vedlett csipkekendővel volt körülkötve, mint ahogy az itteni vén asszonyoknál szokás. Hanem ez nem volt vén asszony, csak a könyvek vénítették meg időközben.

— Mit parancsol? — kérdi szemeit megtörölve.

— Nehány percig pihenni szeretnék, aztán valamit iszom.

Az asszony csodálkozva nézett rám s meg sem mozdult helyéből, mintha nem értene beszédemet.

— Hát talán ez nem vendéglő?

— De . . . vendéglő is . . . De miér nem megy ön oda, ahova a többiek, oda, átellenbe! Az sokkal vigabb . . .

— Nekem az nagyon is vig . . . Sokkal alkalmasabb itt.

S nem várva a feleletet, leültem egy asztal mellé.

A vendéglősné meggyőződve arról, hogy komolyan beszéltem, gondos arccal fogott ellátásomhoz.

Kinyitotta a szekrényeket, palackokat vett ki, megtörölgette a poharakat, minduntalan hessegette a legyeket . . .

Egy negyed óra múlva nagy tányér rántotta állt előttem az asztalon, mellette régi, kőkemény kenyér, meg egy palack rossz ízű bor.

— Tessék, szolt a különös asszony és

birtokba vételével kettős célt érne el az éhes állam: tetszés szerint markolászhatna a legutóbb már előtte elzárult papi kasszában, a mikor a pártkasszát kell tölteni, — és a papok állami dotációja révén egy újabb jól fegyverezett rabszolga seregre lehetne — legalább a Bánffy-féle államférfiak számítása szerint — kilátása.

Ezért kell propagandát csinálni az egyházi javak szekularizációja mellett és sőtét ultramontánsággal vádolni mindazokat, akik nem hajlandók az egyházi vagyont az állami molochnak minden egyéb nemzeti vagyont már úgy is felemészített éhes gyomrába dobni.

Persze könnyű is az ilyen propagandát csinálni, mert erre nagyon népszerű eszközök állnak rendelkezésre; azt mondják, mire való egy püspöknek száz, kétszáz ezer forint, sőt annál is több évi jövedelem, mikor egy miniszternek is csak tizenkétezer forintja van; miért legyen egy plebánosnak négy, hat, nyolcezer forintja évenként, mikor az állam hivatalnokai nyomorognak.

Hát bizony ezek tetszetős jelszavak, de nem veszi észre a tisztelt kormány, hogy ezek veszedelmesen hasonlítanak az általa annyira üldözött szocialista jelszavakhoz? Ha az állam el meri kobozni az egyház birtokait azért, mert azok aránytalan nagy gazdagságot biztosítanak egyeseknek, hát hogyan merészli becsukatni akkor azt a szocialista apostolt, aki arra tuzeli a munkásnépet, hogy vegye el a gazdag bankár és gyáros vagyonát, mert az aranyban uszik, míg a szegény munkás, aki arca verejtékével töltögeti a tőkések pénzes zsákjait, a betevő falatot is alig képes megszerezni éhező családjá javára.

Hja, ez más dolog, mondják erre a kormány táborában, az egyházi vagyon az

gyorsan az ablakhoz ment, hogy újra elfoglalja ott az előbbi helyet.

Mig falatoztam, szóba eredtem vele:

— Ide nem valami gyakran szoktak látogatók betérni, ugy-e?

— Nem bizony; soha nem jön ide senki. Mikor csak magunk voltunk itt, akkor egészen más volt: mindenki mi hozzánk tért be, ide jártak a kacsára járó vadászok s egészen éven át egymást érte nálunk a sok kocsis... De amióta a szomszédaink ide telepedtek, mi mindent elvesztettünk... Mindenki szivesebben megy amoda... Itt nagyon szomorú minden... Az éppen a baj, hogy ez nem valami kellemes hely. Én nem vagyok szép, lázban szenvedek, a két szép leányom meghalt... Amott pedig folytonosan kacagnak. A vendéglősné szép asszony, csupa csipke rajta minden s olyan nagy aranylánca van, hogy háromszor körül éri a nyakát. A postakocsi vezetője a szeretője s az minden vendéget odavisz. Azonkívül még egy sereg szép leány szolgálja ki ott a vendégeket... Oda, hogy özönlik a vendég, de még hogy! A környékről az egész fiatal-ság oda gyülekezik össze. A kocsisok inkább kerülő utat tesznek, csak hogy oda betérhesenek... Én pedig egész napokon keresz-tül egyedül maradok itt és busulok.

Mindezt szórakozottan, közönyösen mondta el a szegény asszony, homlokával oda támaszkodva az ablaküveghez. Meglátszott rajta, hogy fölöttébb érdekli valami a másik vendéglőben...

Az ut másik felén egyszerre mozgalom támadt.

államtól származik, ennek tehát joga van azt vissza is venni. Nos, ha el is fogadjuk azt az abszurd okoskodást, hogy a mit egyszer odaadtunk, azt visszavenni is van jogunk, hát kérjük, Magyarország összes nemesi birtokai nem éppen úgy királyi adományból származtak, mint az egyházi javak? Ugyanazzal a joggal az állam elkobozhatná az összes főúri birtokokat is.

Különb ha így haladunk, még különb dolgokat is meg fogunk érni. Kormányaink először elpredálták az állami birtokokat, most el akarják venni a papi javakat, természetesen hogy azokat is elkótyavetyélhessék, a paraszt már régen csak árendása a saját földjének s ebből is nemsokára kilicítálja az állam, mert tessék csak megnézni a telekkönyvet, alig van parasztbirtok, a melyen rajt' ne ülne az államkincstár bekebelezett adó vagy illeték tartozás képében; végül majd rá kerül a sor, ha szorul a kapca, a nemesi birtokra is, a titulus erre — mint fentebb előadtuk — már készen van: akkor be fog következni a szocialisták által álmodott ideál; nem lesz többé magántulajdon, mert mindent elnyelt az állam, a polgárok pedig mind az állam alkalmazottai lesznek s ettől várják eltartásukat.

Bizony nem jól teszik a szocialisták, ha Bánffy bárót meg nem választják diszapostolnak.

Mi ujság?

— **(Bucuzó főispán.)** Egész kis közgyűlés számba ment 9-én délelőtt a város ház közgyűlési termében megtartott értekezlet, melyen 63 városatyja jelent meg, kik a fölött határoztak, hogyan tegyék minél fényesebbé és emlékezetesebbé Kardos

A porlepte postakocsi megindult. Ostor pattogás hallatszott, a kocsivezető kürtjébe fujt s a leányok kifutottak az ajtóba élénken kiabálva:

— Isten önnel! Isten önnel.

Odaát a másik vendéglőben egy erős hang vigan énekelt valami csapongó nótát. A hang hallatára az asszony egész testében megremegett s felém fordulva halkán szólalt meg.

— Hallja kérem? ez az én férjem... Ugy-e, szépen dalol?

Meglepetve tekintettem rá.

— Hogyan? A férje? hát ő is átjár oda.

Az asszony észrevehető bánattal bár, de egész gyöngédséggel viszonzá:

— Mit tegyünk? A férfiak mind olyanok. Nem szeretik látni a könyeket, én pedig azóta mindig sírok, amióta kedves kicakéim elhaltak... Aztán meg szomorú itt lenni ebben a nagy házban, ahol soha sincs egy lélek... Mikor a szegény férjem nagyon unja magát, átmejj oda s mivel szép a hangja, hát a vendéglősné énekeltet vele. Pszt... most megint rákezdi.

S egész testében remegve, kezét kinyújtva, sűrű könyeket hullatva, amelyek még csufabbá tették arcát, lelkes elragadtatással állt az ablak mellett és hallgatta, amint az ő férje egy másik asszonynak a dalt éneklé, hogy:

„S ő azt mondta néki:
Jó napot, szép menyecske.“

Kálmán főispánnak hivatalától való megválását. Hosszabb vita kerekedett az ünneplés mikéntjére nézve, melyben Majorossy polgármester, Littke, Bolgár, Muttynyánszky, Papp József bizottsági tagok vettek részt s megállapodtak abban, hogy az esetre, ha a hivatalos lap hozni fogja Kardos Kálmán fölmentését a főispáni állásból, hát a nemzeti kaszinó választmányával egyetértőleg a következő ünnepi programot hajtják végre: Egy később meghatározandó napon diszbankett lesz a kaszinóban déli 1 órakor az egész polgárság részvételével, este 6 órakor fáklyásmenet és a főispán elbucszása a város közönségétől a főtéren, este a színházban diszeldadás, utána bál a nemzeti kaszinóban, végül a legközelebbi városi közgyűlésen indítvány Kardos Kálmánnak diszpolgárrá való választása és arcképének a közgyűlés termében való elhelyezése tekintetében.

— **(Vidéki hírlapírók szövetsége.)** A vidéki hírlapírók mult évi kongresszusán felmerült terv, a vidéki hírlapírók egységes szervezkedéséről és szövetségéről, most a megvalósulás stádiumába lépett. Szegeden tegnapelőtt ülésezett az előkészítő bizottság s határozatilag kimondotta a Vidéki hírlapírók szövetsége megalkotását, melynek keretében külön segély- és nyugdíjalapot fognak létesíteni. Az alapszabályok kidolgozása után f. hó 27-én tartják meg az alakuló közgyűlést Budapesten.

— **(Akik akarnak valamit.)** Mohácsról jelenti levelezőnk, hogy az ottani szabadelvű polgárság vagy két-zázötven tagu küldöttsége fölkereste Stajevics Jánost, a kerület volt országgyűlési képviselőjét és bizalmát fejezte ki iránta küldői nevében is. A deputáció szónoka, Margittay ügyvéd szép beszédben tolmácsolta a liberális polgárság érzelmeit, mire Stajevics meghatva mondott köszönetet. Habár Mohácsos — uymond — a szabadelvűség zászlaja ezuttal el is bukott, mégis megnyugvással tölti el az a tudat, hogy az egész országban eddig példátlan óriási győzelmet aratott. Ez, szerinte, Bánffy miniszterelnök vezéri talentumának tulajdonítható, akinek politikáját mint egyszerű polgár is mindenkor követni fogja. Az ováció ennyiben aztán véget is érven, Mohácsos már — akár csak Fiume mellett a tenger — minden csendes!

— **(A mohácsi vész emléke.)** Az 1526-iki mohácsi veszedelmet, a gyermek Lajos király tragikus halálát festőművészeink közül már többen megörökítették. Most egy szobrász is akadt, aki a mohácsi vész megörökítésével foglalkozik. Holló Barnabás megmintázta a nagy eseményt, mikor a boldogtalan Lajos király ágaskodó lováról lefordulva, a Csele patakba ful. Holló nagy jellemző erővel mintázta meg a szobrot, melyet alkalmasint a mohácsi csatamezőn fognak felállítani.

— **(Uj anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszter Tolnavármegye pilisi anyakönyvvezetési kerületébe anyakönyvvezetővé Müller Györgyöt, a somogy megyei boglári kerületbe Rotschild Bertalant kinevezte. Kinevezte továbbá anyakönyvvezető helyettesekké a mőzsi kerületbe Vlasits Mihályt és a döbröközibe Sántha Mihályt s valamennyit megbizta a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is.

— **(Jég a Drávan.)** Amint Barcsról értesítenek bennünket, az öreg Dráva az idén a szokott időnél korábban tért nyugovóra. Mig tavaly csak január hónap közepén állott be a jég, addig az idén f. hó 4-éről 5-ére virradóra már sűrű táblákban uszott, nem kis rémületére a hajózási társulatoknak, kiket tekintettel a korai időre egészen váratlanul és készületlenül talált. Siettek is a még parton álló uszályokat

biztos révbe hozni és emberekkel vontatták azokat olyan helyre, mely a víz sekély folyása következtében alkalmas a telelésre. Kereskedőinket nagyon kellemetlenül lepte meg a viszonyok folytán történt hirtelen hajózárlat, minthogy megközelítőleg szép néhány ezer métermázsa árúnak kellett volna még ez évben Barcsra feljönni és így a kereskedők, kiknek eladási kötelezettségeiket kell lebonyolítani, kényszerhelyzetben lévén, ki vannak szolgáltatva vevőik önkényének, ha másrészt nem akarják a szállításra kötelezett mennyiségeket a helyi piacon mindenestre jóval drágább áruval pótolni. Az is, ez is veszteséggel jár. Hja, itt a tél, az idővel kiegyezni nem lehet.

— **(Ritka szaporaság.)** Mária-Kéménden Fűrész József ottani gazdának a tehene e hó 1-én három gyönyörű egészséges kis borjut hozott a világra. Egyik bárgyú kis jószág az erősebb, a másik kettő a gyengébb nemhez tartozik; egyébként igen jól érzik magokat, s vigan bögnek. A papájuk Mezőhegyesről származik; a földmivelésügyi miniszter ajándékozta a mária-kéméndi tejszövetkezetnek. Igen szép példány, simenthali és kublandi keresztezés. Fűrész József istállóját sűrűn látogatják a falusi atyafiak, sok bamiója van a hármass borjunak s azt hajtogatják egyre-másra: kár, hogy az ilyen szaporaság a ritkaságok közé tartozik; milyen más lenne a falusi gazda élete, ha minden tehén minden egyes alkalommal három borjuval lepné meg a gazdát.

— **(Pályázatok a városházán.)** 8-án járt le a határidő a városi főjegyzői és esetleg a többi állások betöltésére vonatkozólag a kérvények beadására. A polgármesteri hivatalban a jelzett határidőig a következő kérvények érkeztek be: a főjegyzői állásra Tróber Aladár tanácsos és Nendvich Andor I. aljegyző részéről; a tanácsosi állásra Reeb György rendőrkapitány és Nendvich Andor részéről, végül az I. aljegyzői állásra Pintér Ferenc II. aljegyző részéről. Mindeme kérvények sorsa fölött a legközelebbi városi közgyűlés fog dönteni.

— **(Gyujtogató gyermekek.)** Hogy mily káros következése lehet annak, ha gyermekek gyufával játszanak, mutatja a következő eset: A napokban Forster Jakab högyészi lakos szalmakazala kigyuladt és le is égett s a gazdának ez által 20 forint kára lett. A csendőrség utána nyomozván a tűz keletkezésének, kiderült, hogy a tüzet Heil János öt éves Konrád fia és Lekner Péter hat éves János fia okozták, kik a szalmakazal mellett gyufával játszottak. Az ügy át lett téve a bonyhádi járásbíróshoz.

— **(A levelek és a városok.)** A posta nem elégszik meg azzal, hogy fölveszi, elszállítja és kézbesíti a leveleket. Bármennyi legyen is a dolga, a statisztika csinálással is foglalkozik s ily módon kisüti a többek közt azt is, hogy melyik városnak a lakossága ad föl és kap több levelet. Az átszámítás nem megy nehezen s így a városok bizonyos sorrendbe kerülnek. A mi postánk kimutatása szerint az a város áll a legelső sorban, a melynek lakosaira fejenként ötven levélnél több esik egy év alatt. Ilyen város Magyarországon csak kettő van, Budapest és Fiume. Ezek után minkjárt Zágráb következik, ahol egy-egy lakosra 40—50 levél jut. Azután három város van olyan, ahol a polgárok 40—45 levelet kaptak, ezek a városok: Kassa, Pozsony és Zengg. A következő csoportban (35—40 levél) Győr, Komárom, Nagyvárad

és Temesvár foglalnak helyet. Aradon, és nálunk Pécsen, Sopronban, Sz.-Fehérvárott, Ujvidéken, Eszéken és Péterváradon minden lakosra 30—35 levél esik. A következő sorozatban foglal helyet a nagy Kecskemét, a nagyobb Szabadka, Marosvásárhely és Versec, mely városokban az emberek nem igen sokat leveleznek, mert egy-egy személyre csak 10—15 levél jut. Utolsó helyen — már t. i. a törvényhatósági városok között — Ivánicsvár van, Varasd megyében, a hova öt levél se megy.

— **(Disznó lopás.)** Szabó János sánci számadó gazdának, mint Barcsról írják, épen nem volt szüksége arra, hogy lopásra vetemedjék. Jó helye volt, nem is szegény ember és így teljesen megfoghatatlan, mi birta rá, hogy vasárnap éjjel valami Rózsa János (talán a híres Rózsa Sándor méltó utóda) nevű, szintén sertésörizzéssel foglalkozó atyafival átcsónakázzon a Dráva magyar partján fekvő Nagyerdő pusztára és ott a szegény cselédcségek véres verejtékkel szerzett disznóit ellopja. Pedig megtette, és minthogy 2 darabra lehetett sürgős szüksége, vagy talán, mert a lopott jószágon társával testvériesen akart osztózni, a két hizott jószágot valamelyik cseléd udvarából kihajtották, de félve, hogy bajosan tudnak majd kettővel boldogulni, az egyiket a Dráva parton mindjárt le is ölték és úgy cipelték ketten vállon a vasuti összekötő hidon át, a másikat pedig magok előtt hajtva, iparkodtak minél előbb biztonságba jutni. De nem sokáig élvezték a lopott sertések birásának gyönyörét, mert a saját ügyetlenségük lett árulójukká, a vérvnyomok feltárták a csendőrök előtt az utat és a jómadarak hamar lépre kerültek. Tagadás persze nem használt semmit, a lopott disznók is előkerültek, csak hogy már a másik is leölve, és a két vállalkozó szellemű jómadár megköttözve álmodozik a füstölt disznó, hurka mulandóságáról.

— **(A rossz kémény miatt.)** A rossz kémények miatt különösen így téli nagy tüzelés alkalmából előforduló kéménytűzekből, hogy milyen veszedelem származhatik, mutatja az alábbi eset. Gabriel Mihály dunaföldvári lakosnak a napokban kigyuladt a háza s porrá égett. Mint a csendőri vizsgálat megállapította, a tűz a kéményben támadt s ott lappangott, míg kiűtött a padlára és felgyújtotta a tetőt. Elégge nem lehet tehát ajánlani az elővigyázatot a kémények jó karban és tisztántartása iránt.

— **(Egy Rózsa Sándor, a ki árpát lop.)** Strauss Salamon dunaföldvári lakostól a napokban 15 frt értékű árpát loptak valami enyveskező jómadarak. A csendőrség utánuk nyomozván a tolvajoknak, kézre is kerítette azokat Kis Mihály István, Kis Pál Mihály, Rózsa Sándor és Schaffer János személyében. A tolvajok, köztük maga Rózsa Sándor is, a ki híresnevű elődjétől ugyancsak elűtött, mert árpálopáson kezdte s azon is rajtavesztett, — a lopást beismerték s átadták őket a bíróságnak.

— **(Betörők a gazdasági tanácsosnál)** Herbert János, városi gazdasági tanácsos Báthory-utcai házában az éjjel betörők jártak. A betörők a házteleknek a szőlők alatti, a megyei árvaházzal szemben levő vasrácsos kerítésén másztak be az udvarra és senkitől sem vétetve észre — bár a házban mindenki otthon volt — egész az árpületig hatoltak s ott az éléskamrának ablaküvegét bezúzták. A belső ablak nem volt betéve s amint a két ablakközötti vasrostélyt szétfeszítették, annyi hely támadt, hogy ott benyulhattak és az ablakhoz közellevő tárgyakat, füstölt húst és zsírt elemelhették. Azután ugyanazon az úton, a merre jöttek, eltávoztak. Most keresik őket.

— **(Műkedvelők Siklóson.)** A siklósi műkedvelők 5-én este a „Pelikán” vendéglő nagytermében műkedvelő színelőadást rendeztek a siklósi korcsolyázóegylet javára. Az előadás — mint levelezőnk írja — igen szépen sikerült. Először Gombás Gizella és Dinnyés Jenő adták elő nagy hatás közt Gabányitól a „Baleset” című dialógot. Aztán Spitzer Vilma adta elő igen kedvesen a „Szórakozott kisasszonyt.” Majd „A miniszterelnök bálja” 1 felvonásos vígjáték került színre, melyben különösen kitűntek Dinnyés Etelka (Lotti), Novák Margit (Eliz), Biró Jenő (Kovács, városi tanácsos) és Bogya Elek (Tollagi hírlapíró.) Zeké Vilmos cimbalomkíséret mellett dalokat adott elő, majd a „Varatian fordulat” című dialógból remekeltek Tarnócy Mariska és Biró Jenő. Végül a „Virágfakadás” t adták elő Rédl Etelka, Dinnyés Jenő, Henfner Irma, Erdős Béla, Molvay Margitka és Petrásch Leontin. A műkedvelő előadást tánc követte, mely csak a hajnali órákban ért véget.

— **(Harmincéves csőd.)** Egy régi, harminc év óta húzódo csődügy megszűntéről ad hirt ma egy törvényszéki végzés Ugyanis a pécsi kir. törvényszék, mint csődbíró, közbirre teszi, hogy Hitter János és neje Müller Magdolna pécsi lakosok ellen még 1867. április 30-án nyitott csőd — a csődvagyon felosztása folytán — megszüntetett.

— **(Jótekonyság.)** Zsiga Lászlóné urnó ez évben is jelentékeny összeggel óhajt a köznyomor enyhítéséhez hozzájárulni. E tekintetben leginkább a szegény iskolásokra terjed figyelmé. Amint értesülünk, a belvárosi és szigeti-külvárosi népiskolákból jelöltetett ki egyelőre 3—3 iskolás gyermeket, kiket új lábbelivel látat el. Az irgalmasságnak utánzás: a méltó cselekedetét a szükséghez képeát bőkezűen fokozza még egyéb ruhaneműekkel is.

— **(Karácsonyi vásár a nőegyletben.)** A pécsi jótekonny nőegylet jövő vasárnapi theaestélyének programja ismét igen érdekesnek ígérkezik. Lesz humorisztikus karácsonyi vásár — mely, előre is megjegyezzük, nem a zsebekre lesz alapítva — aztán humoros koncert, melyben a Girardi fiúk fognak szerepelni.

— **(El Amerikába.)** Miklós Pista példája követésre talált, a mennyiben a közelmult napokban Jilly Alajos ügyvéd, volt városi gazdasági tanácsos, mint Hamburgból nejehez intézett levelében jelenti, Amerikába vitorlázott, hogy megszabaduljon a kellemetlen következményektől, a mikbe nyomasztó adósságai, sőt a mint a fáma regéli, több ügyfelei pénzének elkezeltése sodorták. Az eltűnt ügyvéd mintegy két hete eltávozott Pécsről s állítólag hivatalos ügyekben járt Kassán és Budapesten, hol még a múlt hónapban szerepelt, mint a pénzhamisítással vádolt Horváth Kokán József védője s a hol még november hó 27-én is több Pécsről a fővárosba rándult uri emberrel is találkozott. Mint értesülünk, igen sokan vannak városunk polgárai közül, a kik váltó-obligóban vannak nevezettért s keservesen gondolnak arra a percre, midőn ki kell fizetniök az általa csinált adósságokat. Családja iránt, a mely minden támasz nélkül hagyott hátra, várost szerte nagy a részvét.

— **(Hangverseny.)** A pécsi zenekedvelők egyesülete által 7-én este rendezett kamarai hangversenyt nem várt siker jutalmazta. A nőegylet nagyterme kicsiny volt a vendégek befogadására, ki kellett nyitni a mellékhelyiségeket is, és ennek dacára sokan távoztak, mert nem találtak helyet. Akik azonban a teremben uralkodó óriási hőség dacára ottmaradtak, nem bánták meg, mert valóban műélvezet volt végighallgatni a műsor minden egyes számát. A még

fiatal egyesület oly sikert mutatott fel, a melyre büszkék lehetnének riválisai, mert bizony kevés egyetben bírnak a tagok oly finom zenei érzéssel, oly nagy talentummal és oly kitartással, mint a pécsi zenekedvelők. A műsor első pontjának Beethoven zongoranegyesét adták elő Preusz Adolf zongorán, dr. Szabó István hegedűn, Girardi József bőgőn és Zoller Nándor cellon a tőlük megszokott precizitással és rutinnal. Lelkes tapsvihar jutalmazta e játékot, úgy mint Cankl Mici és Zelesny Sarolta urhölgyek által előadott Rubinstein és Abt féle énekeket. Cankl k. a. csengő sopránja és Zelesny k. a. szép alt hangja minden dicsőreget érdemel. Nemkülönböztetve általános tetszést arattak a Némethy Mariska k. a. és Löhr Vilmos által előadott magyar sonaták. A hőség már kilálthatatlan lett és sokan kénytelenek voltak távozni, ezért megkevesbedett, de még mindig nagyszámu közönség előtt játszották műkedvelőink Tshajkovszky remek elégiáját. Löhr Vilmos karmester vezetése alatt ifj. Antal Gyula, Caflich Jenő, Gerő Gyula, Girardi József, ifj. Girardi József, Mihailovits Antal, Müller János, Müller Róbert, Némethy József, Niedermayer János, Oswald József dr. Szabó István, Zoller Nándor urak játék szép ensembléta nyújtott és dicsőreget érdemel Löhr Vilmos ur a fáradhatatlan karmester a betanításért, a vonós zenekar az összhangzatos játékáért, melyet a hálás hallgatóság szünni nem akaró tussal és éljenzéssel jutalmazott. Az igazán sikerült hangversenyhez csak azt a megjegyzést fűzzük, hogy városunknak sokkal nagyobb a műértő és a zenét kedvelő közönsége, hogysem a nőegyleti terem oly nagy műveléssel kecsegtető hangversenyekre, minőket a mi jeles filharmonikusaink produkálnak, bármikor is kicsinynek ne bizonyuljon. Azért jó lesz jövőre tágasabb terem után nézni.

— **(A baleset halottja.)** Megirtuk a napokban, hogy milyen végzetes baleset érte Gratz Péter, hatvanéves téglamunkást, a ki a Blachier Cézár féle téglatelepen homokot ásott s munka közben a homok rázuhánván, jobb lábát eltörte. A szerencsétlen embert beszállították a városi közkórházba, a hol tegnap este a szenvedett nagy vérvesztés és sebesülései következtében meghalt. A baleset halottját ma délután rendőrorvosilag felboncolták s aztán eltemették.

— **(Őrült asszony utazása.)** 1-én délután Szabolcsról egy kocsin négy bányász egy elmebeteg asszonyt hozott be Pécsre a városi közkórházba. Kórházunk elmebeteg-osztálya azonban ugyis tul van zsúfolva, azután meg a megye részére ott van már a legközelebb megnyitandó új mohácsi vármegyei közkórház, — tehát az elmebeteg nem vették fel a kórházba. Az asszonyt hozzátartozói ekkor bevitték a város-házára, nem kis rémületet és kellemetlen érzést okozva a félős látvánnyal, mikor az őrült asszonyra a kocsin rájött a roham és alig bírta féken tartani a négy ember, hogy ki ne ugorják a kocsiból. A városházán szintén azt kérték, hogy az elmebeteget vegyék fel a kórházba, de természetesen, itt is csak elutasító választ nyertek, mert a kórház elmebeteg osztályában ugyis elég az ápolás alatt levő egyén. Azt az utasítást kapták tehát, hogy menjenek vissza Szabolcsra és kérelmezzék az asszonnak a mohácsi vármegyei közkórházba leendő felvételét. Az őrült asszony hozzátartozói persze nem voltak ezzel megelégedve, de mit tehettek mást,

mint hogy szépen haza hajtottak az elmebeteggel Szabolcsra, a ki így hiábavaló utazást tett meg.

— **(A harmadik thea-uzsonna.)** 6-án délután folyt le a jótékony nőegylet helyiségében az idén a harmadik thea-uzsonna, mely zsufolásig megtöltötte a termeket. Ott láttuk ugyyszólván Pécs valamennyi szép és kedves hölgységét és a fiatalság krémjét, a mely otthagya a füstös kávéházi helyiségeket, nemesebb élvezeteknek hódolt: a szépnek, kellemesnek, a gyönyörködőnek. Elsőben is Taky Gyula gyönyörű bariton hangjában s bámulatos organumában gyönyörködött a közönség; Zoller zongorakiséréte mellett egy szép balladát adott elő Loewe-től oly szabatos interpretációval, hogy egy professzionátus hangversenyzőnek is becsületére vált volna. A közönség tapsai jutalmazták az előadást, a mit aztán két magyar népdallal toldott meg. Alig végződött el az ének, az emelvénynyel szemközt levő függönyök szétváltak, és Kovácsffy Mimike kedves alakját pillantottuk meg, a ki, akár csak egy szinpadai naiva, a legbehizelgőbb hangon elcsicaceregte, elpletykázta „A bál után“ című monológot. Mondanunk sem kell, hogy a tapsoknak vége nem akart lenni, mikor a kisasszony lelépett a dobogóról s fogadta barátnőinek, tisztelőinek hódolatát és elismerését. Thea, kávé, sütemény annyi fogyott el, mint más-kor soha s nem maradt a készletből még csak morzsa sem. Bizonyára a jövedelem is fölülmulja az előző két uzsonnát; ámbár, mint értesülünk, a nőegylet buzgó választmánya fokozni óhajtja az éreklődést, és a jövő vasárnapra olyan meglepetést készít a közönségnek, hogy bizonyára nem felejtí el sokáig.

— **(Fogház-vizsgálat.)** Ma délelőtt tette látogatását a börtönvizsgáló bizottság a pécsi kir. ügyészség fogházban. A bizottság Kardos Kálmán orsz. képvis. elnöke alatt Mendl Lajos dr., Cirer Elek dr., Kovácsffy Kálmán kir. főmérnök, Nagy Jenő megyei t. főügyész, Koszits Szilárd és Szinkovits Károly tagokból állott, a kik Zsolnay György kir. főügyészi helyettes kalauzolásával mellett apróra megtekintettek mindent, benéztek az iskolába, a hol a tanítás éppen folyamatban volt, megízlelték a kenyeret, a felhozott ételeket, s úgy ezeket, mint a többi látottakat kifogásolhatatlannak találták s egyhangú elismeréssel adóztak a fogház ügyei vezetőjének, Zsolnay Györgynek, a ki hasonlíthatatlan erélyével és szorgalmával már rég óta valóságos minta-fogházzá emelte a pécsi ügyészségi fogházat.

— **(Országos vásár Barcsan.)** E hó 9-én volt az országos vásár Barcsan, és mint onnét írják, tekintettel a mai pénztelen viszonyokra, meglehetősen forgalommal. Sertés felhajtás aránylag a legnagyobb volt, különösen a hizott faj örvendetett nagy keresletnek a behozott 200—250-ből elkelt körülbelül 180 darab, még pedig jó árban, a hentesek 50—60 frtot, a privátok 70 sőt, 80 frtot is fizettek párjáért. Az ugynevezett süldő disznó felhajtattott 100—120 drb. elkelt 70—80 30—35 frtért páronkint. Az elért magas árakat a slavoniai zárlatnak köszönhetni, mely a még mindig tartó szájs- és körömfájás miatt nincs feloldva. Ló kevés

jött fel és az a kevés és silány parasztló volt, kereslet se igen mutatkozott. Szarvasmarha, minthogy Slavoniából át nem hajtható, szintén kevés volt. A szárnyasok közül legtöbb hozatott liba, melyek darabjáért 3 forintot is fizettek. Minden kétséget kizárólag azonban legjobb kelete volt a szabó árak és csizmák, minthogy a beállott hideg idő következtében mindenki igyekezett magát a télre ellátni. Több kisebb-nagyobb lopásból ez alkalommal sem volt hiány, de hát már ez a vásárral jár. Csendőreink különben csak négy egyént tartóztattak le, a többinek ugy látszik sikerültebb vásárjuk volt.

— **(Revolveres szerelem.)** Kakutya József alsóbalokány utca 13. szám alatti lakos, már hosszabb ideje elválva él a feleségétől, Hubert Franciskától. Hogy mi vitte a feleségétől való elválásra, az az ő titka; de az már pár hét óta nyílt titok volt, hogy az elvált férj — újra beleszeretett a feleségébe és mindenáron azon volt, hogy az asszony ismét visszamenjen hozzá. Az asszony azonban azt tartotta, hogy „elég egy sütésből egy lepény“ és nem hajlott az embernek se könyörgéseire, se fenyegetéseire. Kakutya József pedig csak tovább epedt az ő asszonyáért, kitől elvált. de a kit most még jobban szeretett és ez a hiábavaló epedés rossz gondolatra vitte. Tegnap revolvért vásárolt magának s azt a zsebébe dugva, elment estefelé az asszony lakására. Az asszony otthon volt; nem valami barátságosan fogadta elvált férjét, a ki ismét elkezdett neki könyörögni, hogy térjen vissza hozzá. De az asszony állhatatos maradt s nem akart semmit sem tudni elvált uráról. Ezen aztán az ember annyira elkeseredett, hogy előrántotta a revolvért a zsebéből és az asszonyra szegezte. Az sikoltozva menekült előle s az összesereglett házbéliek lefegyverezték a férjét s jelentést tettek az esetről a rendőrségnek. Most folyik a vizsgálat a revolveres szerető ellen.

— **(Tolvaj vendég.)** Egy uriháznál tegnapelőtt eltűnt egy pár ezüst kanál. Természetes, hogy a gyanu mindenekelőtt a cselédségre esett, de ezek mit sem tudtak a dolgról s nem is lehetett ellenük alapos gyanuokat találni. A rendőrség tehát másfelé kereste a tolvajt és először is a zálogházakban nézett utána, nem adták-e oda be az ellopott ezüst kanalakat? De ott sem akadt nyomra, mikor tegnap délelőtt egy napszamos embert azon kaptak, hogy két ezüst kanalat akart eladni egy zsebárusnak. Azonnal letartóztatták és a két ezüst kanálról bebizonyult, hogy ugyanazok, melyeket az uriháztól elloptak. Vallatóra fogták a napszamos, a ki sietett is bevallani, hogy ő nem lopta a kanalakat, hanem egy fiatal urtól kapta eladás végett. A fiatal ur is a rendőrség elé került tehát s nem volt más, mint a ház egyik jó ismerőse és gyakori vendége. A kereszkérdések, de még inkább a napszamos vallomásának hatása alatt be is ismerte, hogy a két ezüst kanalat ő tette zsebre, még pedig azért, mert pénzsűkében volt s így akart pénzre szert tenni. A tolvaj vendéget kihallgatása után szabadon bocsájtották; de ügyét átteszik a bírósághoz.

— (**A főjegyzői állás**) minden valószínűség szerint egyhangú választás útján leendő belső, a mennyiben Nendvich Andor, jelenlegi I. aljegyző — a polgármester rábeszélésére — visszavette a főjegyzőség elnyerése végett beadott kérvényét, marad tehát egyetlen jelölt, Tróber Aladár tanácsos személyében, a ki e szerint egyhangú szavazat által Pécs város főjegyzőjévé fog proklamálni a legközelebbi közgyűlésen. Ennek következtében a Tróber tanácsos megüresedő helyére Nendvich Andor fog megválasztani, miután Reeh György rendőrkapitány szintén visszavette az ez irányban benyújtott kérvényét. — A pécsvárad kerület igazolt képviselője még mindig gyakorolt főispáni hatalmánál fogva a mai napon már anticipálta is az egyhangú választást, a mennyiben a főjegyzői állásra Tróber Aladárt, ennek tanácsosi állására pedig Nendvich Andort helyettesítette. Nem lehetett volna mindjárt a Nendvich állására is helyettesíteni a II-od aljegyzőt, ennek helyére a következőt és így tovább, legalább a városatyáknak nem kellene sokat törni a fejüket a szabadság választásánál.

— (**A mohácsi közkórház megnyitása.**) Tegnap nyitotta meg ünnepélyesen Szily László alispán „Baranyavármegyei László közkórházát.” Tegnapelőtti esti 7 órai vonattal érkezett Mohácsra, hol Trixler Károly járási főszolgabíróhoz szállott. A város fáklyás zenét rendezett a város tiszteletére. A menet háromnegyed 7 kor indult el a városházától, a felső Dunasoron végig a vármegye-utcába, Szily szállására, óriási számú közönség kíséretében. Az ablakok, merre az ünneplő közönség végig haladt, díszesen voltak kivilágítva. A szolgabírói lak elé érve a „mohácsi dalárda“ elénekelt dalárindulóját. Ezután Klombauer Antal városi I. jegyző lelkes beszédet intézett az alispánhoz, ki erre megköszönte a kitüntetést, melyben a nagyérdemű közönség őt részesítette s ígérte, hogy ezután is atyailag fog gondoskodni az utóbbi időben ily meglepően fejlődő városról, mit a nép harsogó éljenzése követett. Befejezésül a „mohácsi dalárda“ a himnusz zeneditette rá, melynek eléneklése után Gyula primás jól szervezett zenekara játszott az alispán ablaka alatt egy igen szép, egy hazafias dalt. . . Másnap reggel 9 órakor a püspöki templomban díszes istentisztelet volt, melyen Lipovcsevics Laurus zárdafőnök celebrált fényes segédlettel. A mise alatt a polgári iskola növendékei énekeltek Brand Ede igazgató karnagsága alatt. Innen felment a közönség a közkórház dísztermébe. A lépcsőház földszítése valósággal impozáns volt. Délszaki növények díszíték a lépcsőket, melynek legfelső végén pálmák közé volt felállítva a király életnagyságu mellszobra. Lipovcsevics Laurus zárdafőnök kettős segédlettel szentelte fel a főépületet a melléképítményekkel együtt. Ezután a díszteremben ugyancsak Lipovcsevics a töle megszokott pathoszszerű felkőszöntötte az elnöklő alispánt, mit Szily lelkes szavakban köszönt meg s biztosította a várost további pártfogásáról. Ezt követte Margittay Péter ünnepi szónoklata, melyet falrengető éljenzések között mondott el és fejezett be. Végül a „mohácsi

dalárda“ elénekelt a „Szózat“ első két versszakát. Az ünnepélyen az összes helybeli egyesületek testületileg jelentek meg. Jelen voltak azonkívül városunkból az összes és vidékről nagyszámú notabilitások. Az ünnepélyt déli 12 órakor bankett zárta be a kaszinó dísztermében, melyen igen nagy számú intelligencia vett részt. Toasztokban hiány nem volt.

— (**Társas összejövetelek.**) A pécsi kereskedő ifjuság Kaszinójában az idén is lesznek társas összejövetelek minden szombaton, a mikor is a tagok, azok családjai és bevezetett vendégek felolvasások, ének, zene és szavatok útján találják kellemes szórakozást és tehetnek szert egy-egy kellemesen eltöltött estére. Az első ilyen társas összejövetelt holnap (szombaton) tartják, a mikor is lesz felolvasás és szavati előadás is. A kereskedelmi ifjuság eme szép törekvése, hogy tagjainak, ily módon nyújt kellemes és élvezetes szórakozást, külön dicsőretre nem szorul.

— (**Keserűség a mandula-utcában.**) Kocsis Péter vadházasságban él már régebb idő óta Juszt Antalnéval. Együtt laknak a mandula-utca 21. számú házban, a hol berendezett fészükben azonban mostanában igen keserű élet folyt. A férfi — úgy látszik — megunt már az asszonyt s mert az nem idegenkedett még el tőle, hát — veréssel akarja magától elidegeníteni. S napirenden voltak a vadházaspár között a verekedések mostanában, melyekben mindig az asszony huzta a rövidebbet s nem egyszer menekülnie kellett a brutális ember elől, mert az talán félholtra verte volna. Tegnap este is rossz kedvében volt a férfi, mikor haza ment s csakhamar veszekedni kezdett az asszonynyal. Az asszony túrta haragját s még akkor sem menekült előle, mikor megütötte, hanem kérlelni kezdte, irgalomért könyörgött hozzá. A lelketlen ember azonban vadul támadt rá; botot ragadott és azzal véresre verte az asszonyt, mire az összefutott házbéliek ki birták a kezei közül szabadítani. Az előhívott rendőrség jegyzőkönyvet vett fel az esetről s a brutális ember ügyét átteszi a bírósághoz.

— (**Esernyőben utazó hajadon.**) Ne tessék félreérteni, nem Amerikában jött valami emancipált miss nek az a kétségkívül eredeti gondolata, hogy egy esernyőben utazza be a világot — aminél utóvégre már bolondabb dolgok is megestek az atlanti vizeken túl. Csak egy tolvaj leányról van szó, az esernyőben való utazás pedig vigécnyelven csak úgy értendő, a hogy Abelesz a konyákban utazik. Ismert alakja a rendőrségeknek ez a leány, ki ugyan még hajadon de azért „gardedám“ nélkül utazik városról városra — esernyőjavító címe alatt. Ami kétségkívül tisztességes foglalkozás, arról pedig nem tehet, hogy a memóriája annyira gyenge, hogy mindég elfeledi kitől kapta az esernyőt javításra — a kezének pedig olyan szerencsétlen járása van, hogy minden hozzáragad, a mihez ér. Nehogy pedig továbbra is „gardedám“ nélkül kelljen kóborolnia, az udvarias rendőrség kíséretét is adott mellé, a ki kitoloncolta a város határára.

— (**Ellopott hal.**) A mai halpiacon furfangos módon lopta meg Starkos Péter izaépi lakost egy eddig ismeretlen tolvaj, a ki — úgy látszik — potya paprikás halat akart ma ebédelni. A vevők sokasága között valahogy odasettenkedett a halárushoz és míg az halkiméréssel volt elfoglalva, ő is, mint a többi vevők, nézegette, emelgette a harcsákat. Egy bajuzos vizlakót aztán a kabátja ujjába csusztatott és szépen elsomfordált vele. Mire a meglopott halász észrevette a lopást, a haltolvaj már messze járt s most titik a nyomát a bizonyos bottal.

— (**Sertések szállítása.**) Mint a kereskedelmi miniszter sürgönyileg értesítette a városi hatóságot, hogy sertéseknek levágott állapotban Horvát-Szlavonországból és Boszniából Pécsre való behozatala szabad. Természetesen a levágott sertéseket a feladási állomásnál orvosilag megvizsgálják s mikor megérkeznek, a hatósági állatorvos ellenőrzése mellett szállíthatók csak be a városba. A helybeli hentesek ily irányban meg is lettek keresve a hatóságtól, hogy a behozatal feltételeit mindenkor betartsák.

— (**Elsikkasztott pamut.**) Egy szállító cég panaszt tett ma a rendőrségnél, hogy tegnap egy napszámot azzal bizott meg, hogy két láda pamutot vigyen haza egy házhoz, hová a pamut érkezett. A napszámos a két láda pamutot magához is vette, de nem vitte el a jelzett helyre, hanem a pamuttal együtt maga is eltűnt. A két láda pamutot bizonyára elsikkasztotta, potom árért eladta valahol s a pénzt magának tartván, megugrott a büntetés elől. A dologban az az érdekes, hogy a sikkasztó napszámosnak a nevét sem tudják; csak a személyleírását birták adni s most ez után kell indulnia a rendőri nyomozásnak a sikkasztó kézrekerítése érdekében. Már különben eddig is világos annyi, hogy a sikkasztó napszámos nem hagyta el a várost; a pamutot potom árért adhatta csak el és az így nyert pénzt bepálinkázzván, most valamelyik lebujsza az „igazak“ álmát. Ez álomból keserű lesz az ébredése, mert ha rátalálnak, becítálják a börtönbe.

— (**Pályázatok a törvényszéknél.**) A pécsi kir. törvényszéknél egy albirói és egy jegyzői állásra hirdetett pályázatok benyújtási határideje ma járt le. Érdekes, hogy az albirói állásra husz pályázati kérvény érkezett be; a jegyzői állásra pedig csak nyolc.

— (**Önkéntesek aktiválása.**) Az egyéves önkéntesek, a kik a katonai pályát választják hivatásukul, csakis abban az esetben aktiválhatók, ha a próbaszolgálatot mindjárt az egyéves önkéntesi év után megszakítás nélkül teljesítik, ily egyéves önkéntesek a vizsgálat letételétől hadapróddá való kinevezésükig, mint őrmesterek tesznek szolgálatot. A közös hadügyminiszter most rendeletet intézett a csapatokhoz, melyben meghagyja, hogy mindama egyéves önkéntesekről, kik most próbaszolgálatot teljesítenek, a parancsnokok jelentést terjesszenek föl a hadügyminiszteriumhoz, melyben azok használhatóságáról beszámolnak. Azokat az egyéves önkénteseket, kik előreláthatólag nem fognak megfelelni, már most föl fogják menteni a próbaszolgálat alól.

— **(Alakuló ünnepély.)** Régóta nem látott oly kedélyes és fesztelen mulatságot a Vigadó csillogó nagyterme, mint múlt szombaton este, midőn a Pécsi polgári kerékpáros egyeslet tartotta ott a táncal egybekötött alakuló ünnepélyét. Ugy kilenc óra tájban egészen megtelt a nagyterem, s az ünnepély kezdeté jelenté, a mint Valla Ferenc egyesületi elnök vezetése alatt Weitzenfelf. Ignác, Szorlini Ferenc, Faichtner Nándor, Henz Győző és Tiefenbacher Ferenc kerékpáraikon felvonultak a iskola-kerékpározásból tizenkét igen hatásos és ügyes produkciót mutattak be a közönségnek, a mutatványok nagy elismerést arattak úgy, hogy még több produkcióval kellett azokat magtoldani. Ez a siker a produkciókat végző tagok, valamint az elnök Valla Ferencnek is dicséretére válik, ki a mutatványokat betanította. Ezután tánc következett s az első négyes előtt — melyet 54 pár táncolt — a Pécsi polgári daloskör énekelt, később ismét egy újabb énekeszámmal gyönyörködtetve a közönséget. A mulatság aztán mind kedélyesebbé, fesztelenebbé vált s Rác Gusztó zenéje mellett hajnalig járt a tánc. A polgári kerékpárosok első mulatságuk sikerével tehát minden tekintetben meg lehetnek elégedve.

— **(Magyarosító miniszter.)** A kereskedelemi miniszter leküldte a vármegye közigazgatási bizottságához a bakóca — komló — felsőmindszenti helyi érdekű vasut pótbejárásáról fölvetett jegyzőkönyvet azzal az észrevétellel, hogy nagyon kívánatosnak tartaná, ha Godisa község szlav hangzású nevével megmagyarosítaná. Azt hisszük, ennek a kívánalomnak mi sem állandó útjában, mennyiben az erre föl szólítandó község egykarrattal fogja elhatározni a névmagyarosítást, a mit a megye közgyűlése szintén egyhangú határozattal s örömmel fog jóváhagyni.

— **(Szaporodnak a felekezetenélküliek.)** Az egyháspolitikai törvények egyik káros kinövésének kell betudnunk, hogy a nép szabadulni ohajtva az egyházi terhektől, felekezetenélkülivé lesz, a midőn is öt év múlva — mint ezt a törvény rendel — föl van mentve minden egyházi jellegű és felekezetszolgáltatásoktól. Baranyában különösen a siklósi járás ev. ref. lakossága jelentkezik százával papjánál, hogy elhagyja őseinek hitét s felekezetenélkülivé lesz. Hja, nagy a szegénység s egyre terjed s most már katolikusok is jelentkeznek, habár csak szórványosan is, hogy felekezetenélküliek lesznek. Ezek az állapotok maholnap gondolkodóba kell hogy ejtsék az intéző férfiakat, félsz, nagyon félsz, hogy majd későn lesz, mire felfedezik az univerzális gyógyoszert.

— **(Jogászok a polgármester-nél.)** A jogakadémia polgárainak kiküldöttéi vasárnap tisztelegtek Majorossy Imre polgármester előtt és kikérték pártfogását az intézet és annak hallgatói iránt. A küldöttséget Tichy Ferenc, az „Olvasókör“ elnöke vezette, ki emelkedett hangú beszédben tolmácsolta a pécsi jogászfűjség hódolatát városunk polgármestere előtt. Üdvözlő szavaira a polgármester meghatottan válaszolt és minden öndicsékvés nélkül saját magát állította példának az ifjak elé, mert ő is ez intézetnek

volt hallgatója, az „Olvasókör“-nek főjegyzője, nemrég még a város pennája, most pedig a közbizalom a legszebb kitüntetésben részesítette, mikor a város fejévé tette és a polgármesteri székbe ültette. Ő, ki nemrég még az intézetet látogatta, nála már most a főiskola tanári kara tisztelgett, az őnt beléje bizalmat és tettevagyást. Elvárja az ifjuságtól, hogy bizalomteljesen kér mindig tanácsot a vén jogásztól és akkor ő mindenkor pártfogójuk lesz. E szavakat zugó éljenzéssel köszönte meg a küldöttség, melynek még ismeretlen tagjait bemutatatta magának a polgármester és szívélyesen elbeszélgetett az ifjakkal.

— **(Ebéd a főispánnál.)** A 7-én megtartott közigazgatási bizottság tagjai közül a következők voltak hivatalosak a főispánhoz: Szily László alispán, Szily Pongrác és Jagics József orsz. képviselők, Zsolnay György főügyészi helyettes, Országh Lajos, Mándi Simon, Stajevits János, Német Lipót, Simontay János, Benkó Gyula és Kószits Kamill főjegyző.

— **(Iparosok figyelmébe.)** Tekintettel arra, hogy az ezredévi kiállításon a tanonc munkák bemutatására is rendezett időszak kiállítás miatt az ipartestületi előjáróság az e nemű helyikiállítás rendezését mellőzte; jövőre azonban a korábbi évekhez hasonlóan meg fog tartatni; a miért is már már most — jó előre felhívja az ipartestület a tanonctartó iparosokat, hogy tanoncaiknak módot és alkalmat nyújtsanak arra, hogy a jövő évi husvétünnep alatt rendezendő tanoncmunka kiállításon készítményeikkel megfelelően résztvehessenek.

— **(Gyilkos lovak.)** 10-én egy mezőszél-utcai házban egész váratlanul disznótort ültek; friss kalbászt és hurkát vacsorálnak, pedig a hizó, mely ott ténfergett az udvarban, még csak Vizkereszt tájára volt kiszemelve a bellérekés alá. A váratlan disznótortnak az előzménye egy valószínűs gyilkosság; gyilkosság, mely csak abban különbözik egyéb szenzációs gyilkosságoktól, hogy a tetesek benne — lovak és az áldozat a tegnapi még az udvarban ténfergő hizó. Ugy történt ugyanis a dolog, hogy fát szállítottak az udvarba, hol a falrakás közben, mikor a falmár garmadában állott, a lovak valami miatt megbokrosodtak és ki akartak rohanni az udvarból. Nekimentek a lerakott fának, melyhez úgy találtak oda vágni a kocsit, hogy a farakás ledől és maga alá temette a háta megett pihenő hizót. Mire a megvadult lovakat meg tudták fékezni és a leszakadt farakást az eltemetett disznóról elhántták, az arra már a végét járta, úgy, hogy kés is alig kellett neki. A házigazda különben be is jelentette az esetet a rendőrségnek s kárpótlást követelt a gyilkos lovak gazdájától. A mit azonban nem kapott meg, mert hiszen a póruhárt sertés azért nem vezett kárba.

— **(A ciszterci-rend névtára.)** Vettük a zirci, pilisi, pásztói és szentgottárdi egyesült apátságokba kebelezett ciszterci kiváltságos rend személyzetének az 1895—97. tanévre szóló névtárát. Vajda Ödön apát kormányzata alatt a rend Magyarországon ezidőszert 136 tagból áll, kik közül 2 aranymiséző áldozó pap, 3 királyi kitüntetésben részesült, 1 főigazgató, 1 egye-

temi magántanár, 4 hittudományi tanár, 57 gimnáziumi tanár, 15 lelkipásztor, 16 rendi hivatalnok, 2 kiérdemesült rendtag; a rendegri főgimnáziumában a folyó tanévre beiratkozott 429 tanuló, a székesfehérvári főgimnáziumban 342, a pécsi főgimnáziumban 395 tanuló, a bajai főgimnáziumban 279 tanuló. A rendi kormánytanács tagjai Pécsről Incédy Dénes házfőnök és főgimnáziumi igazgató és Légár Hugó tanár.

— **(Kilépő bizottsági tagok.)** Pécs város közigazgatási bizottsági tagjai sorából a f. év végével törvény szerint kilépnek: Krasznay Mihály, Krausz Simon, Kiss József és Szuly János; ennél fogva ugy ez a négy bizottsági hely, valamint az év folyamán elhalálozott néhai Blauhorn Antal helye is a legközelebbi városi közgyűlésen választás után tölthetik be. A törvény értelmében a kilépett bizottsági tagok újra megválaszthatók.

— **(A népkonyha megnyílik.)** A pécsi jótékony nőegylet népkonyháját f. hó 14-én (hétfőn) nyitja meg a Mathesapépületben. A népkonyhába szóló utalványokat Reeh György rendőrkapitány, a nőegylet titkára, állítja ki a jelentkező szegények részére.

— **(Kifosztott ember.)** Bánusz János szentkúti lakos, 6-án délután bejött Pécsre, hogy itt földhordásért járó munkabéréért felvegye. Kapott is nyolc forintot s ezt zsebre tévén, estefelé egy ismerőseivel bement a Goldstein Mór szigeti-országuti kocsmájába egy pohár borra. Az egy pohár borból sok lett s a mulatság annyira ment, hogy a vendégek egy legényt lányruhába öltöztettek és azt Bánusz kegyeibe ajánlották. Egy óra lehetett éjfél után, mikor ez megelégette a mulatságot és indulni készült. A hogy a zseboráját meg akarta nézni, — az óra nem volt sehol. Természetesen lármát csapott s a kocsmáros fogta magát becsukta a kocsmá ajtaját, hogy onnan ki nem megy senki, míg az óra meg nem lesz. Csodák csodájaképp azonban, az óra meglett, még pedig egy ágyban, hol a kocsmáros két gyereke aludt. Bánusz ekkor a pénzére gondolt, hogy azt is nem lopták-e el? És a nyolc forintot csakugyan nem találta, az is eltűnt a zsebéből. De erre már rendőrré ment s Gergely Ignác rendőrnek elpanaszolta a baját s előadta azt is, hogy a zsebében egy üveg pálinka is volt és azt is ellopták. A rendőrrel együtt visszament a kocsmába, de a kocsmára már be volt sárva s nem volt senki már ott. A kifosztott ember ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **(Nem drágul meg a szivar.)** Azok a szenvedélyes szivarosok, akik szeretik a jó szivarokat, de természetesen boszankodással fogadnak minden olyan hirt, mely a szivarok megdrágulásáról szól: nyugodtan várhatjuk az új évet. Megbízható értesülés szerint ugyanis az a hír, mely minapában fölmerült, hogy több rendbeli szivarfajtának az árát a jövő évben fölemelik, csak kellemtelen füstnek bizonyult, más szóval „légből kapott és alaptalan.“ A szivar tehát csakugy marad jónak (vagy rosszának) az ára olcsónak (vagy drágának) mint eddig volt.

— **(Nagy tűz.)** A somogy megyei Csöklyében a napokban Márkus János olajmalmalma kigyuladt; az erős szélben a mellette levő istálló és pajta egyszerre lángba borult. Elégett olajmalmal, istállója, pajtája, sok takarmánya, szalmája. A láng egyszerre megfogta Kis György János nagy kazal szalmáját innét átsapott Vajda János pajtájára, annak kis pajtájára, istállója, 60 kocsi szénája, sok szalmája. 2 pajtának való épület fája, temérdek metszett tölgyfadeszka, boronája, új cséplőgépjárgánya porrá égett. A nagy keleti szélben a láng Kovács János pajtájára csapott, az meg is gyuladt, azonban Korc János a már kigyulladt pajtára felszaladt, az égő helyet vizes lepedővel beterítette és ahol kezdett tovább terjedni a tűz, elverte. Látna a rettenthetetlen bátorságot, vagy harminc után mentek és a több helyen égő pajtát megmentették. Ha Korc János elszántsága a tüzet el nem fojtja a többi elszánt emberekkel, úgy 40—50 jó módu gazda koldusbotra jutott volna. Nem törődve a fojtó füsttel, folytonosan csapkodó lánggal, ruhájuk égésével megállták helyüket. Ezek és a tűzoltók munkája nagy szerencsétlenségtől mentették meg a községet, mert megfékeztek a romboló elemet, úgy, hogy a hivatásos városi tűzoltók sem tehettek volna többet. Korc János most súlyos égési sebeiben fekszik, és több ember kisebb égési sebeket kapott. Vajda János kára meghaladja a két ezer, Márkus Jánosé pedig 1500 frtot.

— **(Betörés pálinkáért.)** Özvegy Stanyafler Károlyné, Makár utca 40. szám alatti boltja ajtaját 9-én este felfeszítették s a boltba behatolván, onnan két üveg pálinkát elloptak. A betörők minden mást érintetlenül hagytak s úgy látszik, csakis azért törtek be a boltba, hogy egy kis sziv-erősítőt vegyenek magukhoz. A káros jelentést tett még az éjjel Kovács Antal ügyeletes randórbiztosnak, a ki a nyomozást azonnal elrendelte és sikerült is a tetteseket csakhamar kézrekeríteni. S valóban szomorú világot vet a mai nevelési rendszerre, hogy a betörők — valami négyen — mind fiatal, suhanc gyerekek, alig öregebbek 12—13 évnél, a kik annyira megrögzött, rossz szándékuak már most is, hogy ilyen vakmerő tette vetemednek csak azért, hogy pálinkát ihasanak. Pálinka és gyerekek?! Betörés és gyerekek?! S betörés egy kis pálinkáért: hogy fér ez össze?! Az elfogott betörők egyelőre a rendőrség börtönében ülnek, honnan átkísérik őket az ügyészséghez. Minden esetre kívánatos, hogy egy időre ki se kerüljenek a négy fal közül!

— **(Előmunkálati engedély.)** A kereskedelmi miniszter az Első cs. és kir. szab. Dunagőzhajózási Társaságnak, mint a tolnavármegyei várallyai kőszénbányatelep tulajdonosának, a várallyai „Lajos akna” rakodójától kiinduló és „Szászvár—Máza” fekvő 73. számú úrházig vezetendő bányászati vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **(A törvénytelen gyermekek anyakönyvelése.)** Az anyakönyvvezetők eddig azt a szokást követték, hogy a törvénytelen gyermekek beiktatásánál a megjegyzés rovatba mindenféle észrevételeket írtak s még külön is megjegyezték, hogy a gyermek törvénytelen. Ennek az anomáliának megszüntetésére most a belügyminiszter külön rendeletet adott ki, melyben kimondja, hogy törvénytelen származású gyermekeknél az atyára vonatkozó rovatok rendszerint kitöltetlenül hagyandók, nincs azonban helye annak, hogy a törvénytelen származás a „megjegyzés” rovatban külön megemlítessék.

A belügyminiszter egyben figyelmeztette az anyakönyvvezetőket, hogy az anyakönyvi bejegyzésekben ilyenmü észrevételektől, melyeket sem törvény, sem rendelet elő nem írnak, szigorúan tartózkodjanak.

— **(Családi dráma.)** Miskéri Mihály szegzárdi vagyonos gazda örökös békétlenségben élt a feleségével, mert a gazda nap-nap után a kocsmában iddógált, míg a többi gazdák dolgoztak. Hétfőn reggel is részegen jött haza a kocsmából, a miért az asszony szemrehányásokat tett, sőt azzal is fenyegette, hogy elhagyja, vagy elemészti magát, ha meg nem javul és nem lát a gazdaság után, mely az ő korhelykedése miatt úgy is dobra kerül. Eleinte csak hallgatta Miskéri a feddő szavakat, de végre oly dühbe jött, hogy az asztalról felkapott egy nagy kést, s azt felesége mellébe döfte. A szegény asszony ott maradt vérben a szoba padlóján. A gyilkos férj megijedt és gyorsan eltávozott a háztól. Az átellenben levő boltba ment, hol 1 liter pálinkát és 10 csomag gyufát vásárolt, azután kiment a szőlőjébe, hol a présházban megitta a pálinkába feloldott gyufát. Este halva találták meg őt is.

— **(Meglopott leány.)** Tóth Éva szolgálóleány a „Jó pásztorban” ban hagyta egy barátnője oltalmában a ruháit, míg ő itt Pécssett hely után nézett. Mikor a ládájáért elment, abból többféle ruhanemű hiányzott. A jó barátnőnél volt a láda kulcsa, de azért ő még sem tudja, mikép és ki lophatta ki a ruhákat abból. A rendőrség egyelőre letartoztatta a tolvaj barátnőt.

Törvénytörések.

§ **Egy vádlott, a ki koldul.** Hegedűs József, mohácsi lakos, Mohácson egymás után négyrendbeli lopást követett el. Márkus Józseftől és Spuler Rozáliától ékszereket lopott; Simonkovich Józsefhez bemászván, más egyéb híján 63 krajcárt tolvajolt el s végül Németh Ferencről akkor huzta le a kabátját, mikor az az utcán részegen feküdt. Négyrendbeli lopás büntette miatt ez évi január 6-án már tartott ügyében egy végtárgyalást a pécsi kir. törvénytörés, de akkor úgy viselkedett, hogy elmebeli állapotának orvosi megfigyelését kellett elrendelni. Az orvosok beszámítható elmeállapotnak találván, másodszor egy hónappal ezelőtt tartották volna meg ellene a végtárgyalást. Meg is jelent, de mikor azt mondták neki, hogy ügye délután kerül tárgyalásra, elment és — koldult a városban. Mára aztán cse: dörökkal állították elő s bár ma is megpróbált szimulálni, nem adtak rá semmit és négyrendbeli lopásért kelenchavi börtönre ítélték. Az elítélt felebbezett az ítélet ellen.

§ **Házi zenekar.** Löschenkohl Péter öregségére azt a hibát követte el, hogy másodszor is megnősült. Vitt pedig a házhoz egy beteges, házártság asszonyt, aki aztán örökös perbatvarban állt az ura legényfiával, Löschenkohl Alajossal és az öreg többi gyermekeivel. Egy esetben aztán ebéd fölött veszték össze. Az ok pedig az összeveszésre az volt, hogy az asszony erővel abból a tányérből akart enni, a melyikbe Löschenkohl Alajos már kiszedte a levest. Az így

támadt verekedés közben a mostoha el is akarta rántani a tányért a fiu elől, mikor a forró levest a kezére öntötte. A fiu ekkor felugrott s az általános perpatvar közben egy deszkát ragadott fel s azzal úgy megütötte a mostoháját, hogy az karján csonttörést szenvedett. Löschenkohl Alajost súlyos testisértés miatt ezért vád alá helyezték s ma tartotta meg ügyében a végtárgyalást a pécsi királyi törvénytörés. A végtárgyaláson a megvert asszony nem jelent meg, mert időközben az észéki kórházban — mellbetegsége következtében — meghalt. Vádlott beismerte ugyan a tettet, de úgy védekezett, hogy önvédelemből követte azt el, mert mostohája paprikát akart szórni a szemébe. Ezt a védelmet azonban a bíróság nem vette tekintetbe s bűnösnek mondta ki a vádbavett cselekmény elkövetésében a vádlottat s elítélte hatheti fogházra és 10 forint pénzbüntetésre. Az ítélet jogerőssé vált.

§ **Harcias unoka.** Öreg Ember József, nemhiába a neve is „ember” volt, de öregségére se vonhatta ki magát a szerelem hatalma alól és megnősült. Pedig nemcsak gyerekei, de unokái is voltak s egyik leány unokája már férjnél is volt. Együtt lakott az egész család és veszekedett az új asszony miatt folytonosan. Egyszer aztán öreg Ember Józsefet és a feleségét jól helybenhagyták ifj. Ember József s ennek s lánya Ember Mária Hangó Istvánné. A verekedő fiut és unokát az öregek súlyos testi sértésért feljelentették ekkor a bíróságnál s a pécsi kir. törvénytörés ma tartotta meg ügyükben a végtárgyalást. Érdekes volt, hogy az öreg Ember és a felesége úgy vallottak, hogy az öreget az unokája verte meg, feleségét pedig a fia s ezzel szemben Ember Mária úgy öregapjának, mint mostoha öreganyjának elpáholását magának követelte s úgy is vallott mindjárt az eset utáni kihallgatásakor is. S a törvénytörés ezt a tényállást fogadta el és ifju Ember Józsefet felmentette a vád alól, de a harcias unokát, Ember Máriát, elítélte háromhónapi fogházra. Az elítélt, kit Nancsik Károly dr., dárdai ügyvéd védelmezett, az ítélet ellen felebbezéssel élt.

§ **Ítélethirdetés.** A Littke-Koharits-Eötvös-féle párbajügyben ma délelőtt hirdette ki a pécsi kir. törvénytörés a budapesti kir. Curia ítéletét az első ítélethirdetésen meg nem jelent vádlott, Koharits Ferenc előtt, ki most Lengyeltótiiban szolgabíró. A Curia helybenhagyta a Koharitsra mért négyheti államfogházat.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztek Pécs szab. kir. város 1896 évi december 12. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Buza új 6.70—7.—; kétszeres új 5.80—6.10; rozs új 5.60—5.70; árpa őszi 3.50—3.70; tavaszi 4.40—4.70; zab tavaszi 5.20—5.30; búkköny — — —; kukorica új 3.30—3.50; kukorica ó — — —; széna 1.50—1.70; szalma —80. 1.—

Kínaiat erős, mintegy 500 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

MEGÉRKEZTEK

a legújabb báli

 meghívó-

és

tánczrend-minták!

TAIZS JÓZSEF

könyvnyomdája

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.